

Ziektepreventie door werken met kosmische invloeden

In Dynamisch Perspectief nr. 4-2004 schreef Jan Saal over Kosmische invloeden op het leven, naar aanleiding van het jaarthema van de Natuurwetenschappelijke Sectie in Dornach. Jan Saal beschreef – naast die van Maria Thun – enkele nieuwe benaderingen zoals die van Hans Bruinsma, Gerhard Jannink, Hans Hornstra en Karel Lortije. Hans Bruinsma reageert hierop.

Hans Bruinsma

Ongeveer een vijfde deel van de landbouw-cursus van Rudolf Steiner behandelt de relatie tussen kosmische invloeden en de plantengroei. Daarmee is de biologisch-dynamische landbouw de enige landbouwvorm die deze omgevingsfactor in haar beschouwingen betreft. Of dat verder gaat dan alleen beschouwingen is natuurlijk van belang. Praktisch zijn de onderzoeksbevindingen van Maria Thun in het verleden het meest toegepast. Op het hoogtepunt daarvan werden er in Nederland jaarlijks ongeveer 6000 zaaigenda's verspreid. Momenteel is dat bijna gehalveerd nadat er begin jaren '90 diverse tegenonderzoeken kwamen waaruit kon worden opgemaakt dat de bevindingen

van Thun óf onwaar zijn of slechts een deel van meerdere nog niet in kaart gebrachte kosmische werkingen weergeven.

Stichting Agrikos

Vanaf het jaar 2000 is de Stichting Agrikos begonnen met het naar buiten brengen van nieuw aansluitend onderzoek. Dat kwam voornamelijk voort uit een evaluatie van een in de jaren negentig actief zijnde constellatiewerkgroep. In die werkgroep werden onderzoeksbevindingen bijeengebracht en met elkaar geconfronteerd. Aansluitend is de Stichting Agrikos opgericht om dat naar een breder publiek te communiceren. Inmiddels beschikt de stichting over een jaarlijks informatieblad, een praktijkboek, lezingmateriaal en hebben we met veel vrijwilligerswerk diverse ondersteunende middelen ontwikkeld. De onderzoeken die de stichting momenteel uitbrengt zijn ondermeer een elfjarig veldonderzoek van schrijver dezes naar de werking van de siderische Zon en Maan¹, veldproefreeksen van Gerhard Jannink, weeronderzoek van Hans Hornstra, neerslagonderzoek van Jan Bervae en andere onderzoeken gebaseerd op de bevindingen van Maria Thun. In de toekomst zijn ondermeer van belang een overzicht van de resultaten van Georg Schmidt en aan universiteiten plaatsgevonden onderzoeken. Nog belangrijker is dat we met telers praktijkervaring gaan opdoen en hierover gaan rapporteren.

Werking siderische Zon en Maan

De belangrijkste insteek bij het onderzoek naar de werking van de siderische Zon en Maan was het voorkomen van structurele gewasproblemen. Juist waar gangbare oplossingen niet helpen mag verwacht worden dat – wanneer er ooit sprake van mag zijn – juist kosmische werkingen daar debet aan zijn. Fytoftora in aardappelen is zo'n structureel gewasprobleem en dit relatief eenvoudig te telen gewas was daarom het belangrijkste onderzoeksobject. Na twee onderzoeksreeksen over een periode van elf jaar was de conclusie dat de sterke aantasting door Fytoftora vanuit de aardappelplant ontstaat door gebrekkige grondbewerkingstijden. Een gerichte aanpassing daarvan bracht de aantasting met gemiddeld negentig procent terug en in combinatie met een meer gerichte rassenkeus kan dit naar verwachting worden omgezet tot een geheel normale situatie. Negenen andere onderzochte teelten brachten op hoofdlijn hetzelfde resultaat: veruit het grootste deel van de daar spontaan optredende gewasziekten bleek met andere grondbewerkingstijden achterwege te blijven.

Overdracht aan telers

De Stichting Agrikos wil deze onderzoeksresultaten overdragen naar telers. Vanaf deze winter adviseren wij met Fytoftorapreventie in aardappelen – onder andere zeer interessant voor pootaardappelteelt op vroege

grond-, Botrytispreventie in tulpen, structurele gewasvraagstukken die telers zelf aandragen en mogelijk ook gerichter werken met gewasrotaties. Naast de opeenvolging van de gewassen wordt bij dat laatste ook gekeken naar de opeenvolging van de daarbij plaatsvindende grondbewerkingstijden. Grondbewerkingen zijn de poort voor kosmische invloeden; daar komen atmosfeer en bodem samen en wordt de biochemie van de grond en daarmee de chemie van de plant voor het komende seizoen bepaald. Dat maakt of een gewas naar haar eigen aard gaat groeien of juist niet. Dat kunnen we merken aan de groeiwijze van de plant en de vatbaarheid voor onder andere schimmels en insecten, zoals bijvoorbeeld de uienvlieg. Het langs die weg bewuster sturen van de gewasgroei en daarmee de gewasgezondheid en de opbrengst is het doel.

Belangstellende telers kunnen zich hiervoor aanmelden: tel. 030-225 75 05 of info@agrikos.nl. Bij voldoende aanmelding volgt er deze winter nog een voorlichtingsavond, gevolgd door de mogelijkheid van advies, cursus en teeltbegeleiding. ■

¹ Siderische Zon en Maan zijn de posities van deze hemellichamen ten opzichte van de daarachter liggende sterrenwereld.